

PROTOCOL

KLACHTENCOMMISSIE INZ. SEKSUEEL MISBRUIK in kerkelijke en/of pastorale gezagsrelaties

Protocol voor behandeling van klachten aangemeld via

Stichting Meldpunt Seksueel Misbruik Reformatorische Kerken in kerkelijke en/of pastorale gezagsrelaties (Meldpunt)

De Klachtencommissie behandelt aangiften van klachten over seksueel misbruik in kerkelijke en/of pastorale gezagsrelaties binnen de reformatorische kerken.

I. Binnenkomen melding

I.1. Melding door klager

De klager dient een klacht in bij het Meldpunt.¹ Dit vormt de toegang tot de Klachtencommissie.

I.2 Aanmelding door Meldpunt bij Klachtencommissie

Het Meldpunt meldt de klacht, met instemming van de klager, bij de secretaris van de Klachtencommissie.

De aanmelding voor behandeling door de Klachtencommissie is altijd vergezeld van de benodigde gegevens om de ontvankelijkheid te kunnen beoordelen.

II. Ontvankelijkheid

Na ontvangst van een schriftelijke melding volgt binnen twee weken een bevestiging van ontvangst en van het al dan niet ontvankelijk zijn van de klacht

Een schriftelijke melding is ontvankelijk, als die aan de volgende voorwaarden voldoet.

De klacht bevat:

1. de naam van de klager en een dagtekening;
2. een omschrijving van de uiting die aangegeven wordt als misbruik van de gezagsrelatie;
3. het tijdstip of de periode waarop deze betrekking heeft en
4. de identiteit en het adres van de aangeklaagde.

Anonieme klachten worden niet in behandeling genomen.

Loopt er een justitieel onderzoek omdat er aangifte gedaan is, dan is dat voor de Klachtencommissie geen belemmering om de melding ontvankelijk te verklaren. Wel kan de behandeling ervan vooralsnog worden opgeschort.

III. Hoor en wederhoor

Als de melding ontvankelijk is, stuurt de Klachtencommissie deze door naar de aangeklaagde. De aangeklaagde krijgt gelegenheid binnen twee weken schriftelijk aan de Klachtencommissie op de klacht te reageren. Deze reactie wordt na ontvangst door de Klachtencommissie ter kennis gebracht aan klager. De Klachtencommissie bepaalt binnen vier weken na ontvangst van de schriftelijke melding, datum en plaats waar klager en aangeklaagde door de Klachtencommissie zullen worden gehoord.

Die gesprekken vinden plaats binnen acht weken na het ontvankelijk verklaren van de melding.

Beide partijen krijgen uiterlijk twee weken voor de zitting van hoor en wederhoor een schriftelijke oproep. De hoorzittingen zijn besloten. Klager en aangeklaagde worden buiten elkaars aanwezigheid gehoord. Derden worden alleen betrokken in geval dit de echtgeno(o)t(e) van klager/aangeklaagde betreft.

¹ Met klager wordt ook klaagster bedoeld.

De gesprekken vinden plaats met (een deel van) de Klachtencommissie, waarbij de Klachtencommissie bij voorkeur is vertegenwoordigd door mannelijke en vrouwelijke leden.

Bij een behandeling van een klacht wordt gewerkt met gemengde commissies (gespreksduo's) wat betreft kerkelijke achtergrond. Bij voorkeur is één van de betrokkenen lid van het kerkverband waarbinnen de klacht speelt. Deze is bekend met het eigen van het kerkgenootschap. Met de inzet van gemengde Klachtencommissie streeft de Klachtencommissie nadrukkelijk naar onafhankelijkheid.

Eén van de leden heeft zowel zitting in de Klachtencommissie die spreekt met de klager als met de aangeklaagde. Dit omwille van het overzicht en de afstemming. Bij de Klachtencommissie die met klager/aangeklaagde spreekt is altijd een vrouw betrokken.

De gesprekken vinden plaats op een neutrale locatie om herkenning door derden zoveel mogelijk uit te sluiten.

Van de gesprekken met beide partijen wordt schriftelijk verslag gedaan. Beide partijen krijgen gelegenheid om het verslag van het gesprek met henzelf, persoonlijk van commentaar te voorzien.

Gehoorde partijen hebben recht van correctie wat betreft informatie die feitelijk onjuist is weergegeven. Ook hebben zij het recht om een persoonlijk aanhangsel aan het verslag toe te voegen.

Nadat de gesprekken hebben plaatsgevonden, krijgen beide partijen de gelegenheid om schriftelijk te reageren op een beknopt verslag van de Klachtencommissie over het gesprek met de andere partij. Eerst krijgt de klager de gelegenheid om te reageren op wat door de aangeklaagde naar voren is gebracht. Als laatste mag de aangeklaagde zich verweren tegen wat de klager naar voren heeft gebracht.

Bespreking van bevindingen zal plenair gebeuren, waarbij (zoveel mogelijk) alle leden van de Klachtencommissie aanwezig zijn. De afvaardiging die vervolgens het advies uitbrengt aan de kerkenraad hoeft niet per se (volledig) gelijk te zijn aan de samenstelling van de commissie die de gesprekken heeft gevoerd. Een van de afgevaardigden maakt deel uit van het betreffende kerkverband.

IV. Verslag van bevindingen

Nadat hoor, wederhoor en de mogelijkheid tot correctie hebben plaatsgevonden, schrijft de Klachtencommissie in een "Verslag van bevindingen" haar afwegingen, conclusie en advies voor de kerkenraad. De Klachtencommissie doet dit op basis van de gevoerde gesprekken en ander aangereikt materiaal. De inhoud van het "Verslag van bevindingen" is voor de verantwoordelijkheid van de Klachtencommissie.

In de afhandeling van een klachten functioneert de Klachtencommissie als één entiteit. Zij is als geheel verantwoordelijk voor het verslag en het advies. Betrokkenen vanuit de Klachtencommissie vertegenwoordigen (het oordeel van) de gehele commissie.

Het meldpunt krijgt bericht zodra de klacht afgehandeld is. Daarbij wordt aangegeven of de klacht door de Klachtencommissie is beoordeeld als gegrond of ongegrond.

V. Advies aan de kerkenraad

De Klachtencommissie stuurt een verslag van bevindingen naar de beide partijen, alsook naar betrokken kerkenra(a)d(en).

Het verslag van bevindingen bevat een weergave van klacht en verweer en een uitspraak van de Klachtencommissie waaruit blijkt wat (voor zover althans in 'redelijkheid aannemelijk' kan worden gemaakt) in de relatie tussen klager en aangeklaagde heeft plaatsgevonden.

De Klachtencommissie spreekt zich, lettend op haar bevindingen, hierin uit over wat een redelijke consequentie zou kunnen zijn ten aanzien van het functioneren van de aangeklaagde.

VI. Verstrengeling van belangen

De Klachtencommissie hecht veel waarde aan haar onafhankelijkheid. Een Klachtencommissielid zal zich terugtrekken uit de behandeling van een zaak als hij of zij klager kent. Te denken valt aan een zaak

die speelt in de eigen kerkelijke gemeente, of wanneer het familierelaties, vrienden, eigen patiënten of cliënten betreft.

Als de bezetting van de Klachtencommissie het toelaat, proberen ambtsdragers (zoveel mogelijk) afstand te nemen van de te behandelen zaak wanneer die zich afspeelt in de eigen classis.

VII Privacy

De Klachtencommissie gaat om met zeer persoonlijke informatie van betrokkenen. Documentatie over casuïstiek wordt beheerd via OneDrive, met toegang door middel van een wachtwoord. Leden voorkomen opslag van privacygevoelige informatie op een eigen device. De informatie vanuit de notulen en actielijst zijn niet herleidbaar tot personen of bepaalde casuïstiek. Een privacy statement (formulering volgt) wordt gedeeld met betrokkenen (klager en aangeklaagde) op het moment dat een klacht binnenkomt.

Alle stukken worden beheerd door de secretaris van de commissie en worden in principe vijf jaar bewaard. Deze termijn kan worden verlengd met vijf jaar indien gedurende de bewaartermijn opnieuw een klacht van gelijksoortige strekking jegens de betrokken persoon wordt ingediend. Na afloop van de bewaartermijn worden de stukken vernietigd.

VIII Vergaderstructuur

Elk jaar worden vijf vergadermomenten gepland. Per vergadering zal gekeken worden of er voldoende punten zijn om de vergadering door te laten gaan. Aanwezigheid wordt verwacht. De bespreking van een klacht is teamwork. Een gewogen oordeel en advies is gebaat bij de inbreng van alle leden.

Wat betreft besluitvorming wordt gestreefd naar consensus. Het oordeel en het advies dienen gedragen te worden door alle leden.

De secretaresse van het Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening maakt naar aanleiding de notulen en een actielijst. Deze worden na afstemming met de secretaris van de Klachtencommissie, binnen twee weken na de vergadering toegezonden aan de leden.

IX Rapportage

Jaarlijks rapporteert de Klachtencommissie over haar werkzaamheden aan het deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening, als verantwoording aan de deputaten ten behoeve van de Generale Synode. Deze rapportage is anoniem, niet herleidbaar tot casuïstiek. De volgende kengetallen worden bijgehouden: aantal meldingen, ontvankelijkheid ervan, aantal afgeronde klachten, aantal per kerkgenootschap en inzet van de Klachtencommissie bij een klacht. Daarnaast bevat de rapportage informatie over de samenstelling en de werkzaamheden (aantal vergaderingen) van de Klachtencommissie en de financiële verantwoording.

X Vergoeding

De leden van de Klachtencommissie kunnen gebruikmaken van de declaratieregeling van de diverse kerkgenootschappen voor onkosten en reiskosten. Deze regeling is onderling afgestemd. Er wordt geen vacatievergoeding gegeven. Ter vergadering kan een declaratie worden ingeleverd bij de secretaresse van de Klachtencommissie.

XI. Slotclausule

De problematiek van seksueel misbruik in kerkelijke afhankelijkheidsrelaties is complex.

Er kunnen zich situaties voordoen waarin dit protocol niet heeft voorzien. Er kan sprake zijn van botsende verantwoordelijkheden en tegenstrijdige belangen, die vragen om specifieke afwegingen die niet in algemene termen te verwoorden zijn. In dergelijke situaties zal de Klachtencommissie proberen met wijsheid de juiste belangen op de juiste wijze te behartigen.

Vastgesteld in de vergadering van het Deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening van 27 september 2021

Definities:

Seksueel misbruik:

Iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden.

Toelichting: Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

Seksuele intimidatie

Seksueel getinte aandacht of toenaderingen die als ongewenst worden ervaren. Toenaderingen kunnen verbaal, non-verbaal of fysiek zijn.

Toelichting: In het verleden sprak men ook wel van 'ongewenste intimiteiten'. Het woord intimiteiten heeft echter een positieve klank, terwijl het gaat om negatief ervaren, intimiderende toenaderingen.